

Úvod do informační vědy [1]

Autor:

- [VACULÍKOVÁ, Jana](#) [2]

Číslo:

- [2017, ročník 26, číslo 3](#) [3]

Rubrika:

- [Recenze](#) [4]

Klíčová slova:

- [informační věda](#) [5]

BAWDEN, David a Lyn ROBINSON. Úvod do informační vědy. Přeložili Michal LORENZ, Karel MIKULÁŠEK a Dana VÉVODOVÁ. Doubravník: Flow, 2017. ISBN 978-80-88123-10-1.

Když se mi letos dostala do ruky krásná černo-žlutá kniha Bawdena a Robinsonové, nespojila jsem si ji hned s textem, který jsem v rámci korektur pročetla na jaře roku 2016. Až když jsem začala číst, překvapeně (a nadšeně) jsem text poznala. Přítel na to blahosklonně poukázal, že ON to tedy věděl, a když jsem se zeptala JAK, uzemnil mě poznámkou: Kolik asi tak ročně vychází knih o informační vědě? Po kontrole v Souborném katalogu ČR jsem s lehkým uzarděním uznala, že kromě knihy od Sedláčkové (2014), která se však s předkládanou monografií nemůže rozsahem srovnávat, to opravdu s publikacemi o informační vědě není moc růžové. Přece jen, i když je publikace prof. Cejпка „nepřekonaná“ a několikrát revidovaná, prvně vyšla již roku 1998.

Na Úvodu do informační vědy od Bawdena a Robinsonové oceňuji především pečlivou snahu ukotvit informační vědu v systému vědních oborů. Podle jejich vymezení se informační věda zabývá „zaznamenanými informacemi se zaměřením na komponenty komunikačního řetězce zkoumané prostřednictvím perspektivy doménové analýzy“ (s. 30). I když jsou první čtyři kapitoly teoretické, filozofické a mapují historii, zbytek knihy to jasně potvrzuje. Především pátá kapitola věnovaná doménové analýze čtenáři rámec informační vědy zřetelně definuje. Šestá kapitola je věnována nástrojům organizace informací a je názorným příkladem aplikované informační vědy. Je třeba si však přiznat, že náš (rozuměj knihovnický) pohled na organizaci informací tíhne snad až k přílišné propracovanosti a robustnosti, což i sami autoři opatrně reflektují, ale konkrétní příklady, jak jinak lze informace pořádat (např. tagy na Twitteru), nepředkládají. Sedmá kapitola je věnována informačním technologiím a čtenář zde kromě stručných dějin výpočetní techniky nalezne různé pohledy na komunikaci uživatele a informačních systémů, přičemž pro knihovníky může být přínosná především část věnovaná vyhledávání a rešeršním strategiím. Celá osmá kapitola je věnována zákonům infometrie a jejímu možnému využití v knihovnictví, kapitola devátá a kapitoly jedenáct a dvanáct jsou orientovány směrem k sociologii a zaměřují se na uživatelské chování, informační společnost a informační management a politiku.

Změnám v informační společnosti a v komunikačních rámcích je věnována kapitola desátá a spolu s poslední (patnáctou) kapitolou, která je věnována budoucnosti informačních věd, představuje zajímavý pokus o zachycení dynamiky našeho oboru. Za nejméně zdařilou v kontextu celé knihy pokládám třináctou kapitolu věnovanou digitální gramotnosti, kdy bych raději volila zastřešující pojem informační gramotnost. Kapitola není příliš propracovaná a oblastí pro realizaci vzdělávacích lekcí se dotýká pouze povrchně. Naopak čtrnáctá kapitola o výzkumech v knihovně je solidním

odrazovým můstkem pro realizaci vlastního výzkumu.

Kromě jasné a přehledné typografické struktury pomáhají čtenáři s orientací v knize i rozsáhlé předmluvy, jednak k celé knize, jednak jako úvody ke každé z patnácti kapitol. Navíc má každá kapitola vlastní historický a teoretický rámec, kapitoly tedy lze číst i jednotlivě. Užitečná jsou i shrnutí zařazená na jejich konci, kde navíc nalezneme i rozsáhlé seznamy literatury. Na nejvýznamnější díla je odkazováno přímo v textu, kniha je tak hodnotným zdrojem dalších pramenů.

Co vytknout? Podle mého názoru je snad až příliš velký prostor věnován teoriím (např. podrobná teorie předvídání a změny v kapitole Budoucnost informační vědy), které často vyznívají „do ztracena“. Samotný výčet všech možných přístupů a konstatování, že „existuje více různých metod a pohledů“, k dobrému ukotvení tématu nestačí a autoři by se mohli jasněji vyslovit, ke které oblasti se přiklánějí.

Informační věda je v publikaci Bawdena a Robinsonové představena pohledem, který je blízký knihovníkům. Ač může být zajímavá i pro sociology, filozofy nebo informatiky, přece jen se věnuje především těm oblastem práce s informacemi, které jsou stěžejní právě pro knihovnictví.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/uvod-do-informacni-vedy>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/uvod-do-informacni-vedy>

[2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/vaculikova-jana>

[3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3>

[4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/recenze>

[5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/informacni-veda>